

 САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯСЫ HALYK СТРАХОВАЯ КОМПАНИЯ		Сақтандыру ережесі	
		«Халық» сақтандыру компаниясы» АҚ-та жазатайым жағдайдан ерікті сақтандыру ережесі	
P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	Негізгі бет

«Халық» сақтандыру компаниясы» АҚ
Директорлар кеңесінің шешімімен
БЕКІТІЛГЕН
2019 жылғы 18 ақпандағы
№49 хаттама

**«Халық» сақтандыру компаниясы» АҚ-та
жазатайым жағдайдан ерікті сақтандыру
ЕРЕЖЕСІ**

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	2 18
---------	-------------	--	------

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Осы «Халық» сақтандыру компаниясы» АҚ-та жазатайым жағдайдан ерікті сақтандыру ережесі (бұдан әрі – Ереже) Қазақстан Республикасының заңнамасына, «Халық» сақтандыру компаниясы» АҚ ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес әзірленген және сақтандырудың шарттарын, Жазатайым жағдайдан ерікті сақтандыру шартын, Заемшыны / лизинг алушыны жазатайым жағдайдан ерікті сақтандыру шартын (бұдан әрі бірлесіп немесе жеке-жеке – Сақтандыру шарты) жасасу, сүйемелдеу және орындау тәртібін реттейді.

2. Осы Ережеде қолданылатын түсініктер:

1) **ағза функцияларының уақытша бұзылуы** – Сақтандырылушының қайтарымды сипаттағы денсаулық жағдайы, бұл кезде ол **жазатайым жағдайдың** нәтижесінде қысқа уақыт аралығында өзіне-өзі қызмет көрсету, қозғалу, бағдарлау, мінез-құлқын бақылау, білім алу және сөйлесу қабілеттерін жоғалтады;

2) **Пайда алушы** – Сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемінің алушысы болып табылатын тұлға;

3) **Заем (кредит) шарты** – бір тарап (заем беруші) басқа тараптың (заемшының) меншігіне (шаруашылық жүргізуіне, оралымды басқаруына) ақша немесе тектік белгілерімен айқындалған заттарды беретін, ал заңнамамен немесе Шартта көзделген жағдайларда оларды беруге міндеттенетін, ал заемшы заем берушіге дәл осындай ақша сомасын немесе осы тектегі және сападағы заттардың тең мөлшерін уақытында қайтаруға міндеттенетін Шарт;

4) **заем беруші** – осы Сақтандыру ережелерінде банк немесе өзге де қаржылық ұйым, не лизингтік ұйым заем беруші болып табылады;

5) **Сақтандырылушы** – оған қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын тұлға;

6) **жазатайым жағдай** – Сақтандырылушының денесіне сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе термиялық әсерлердің салдарынан денсаулыққа зиян келтіретін, соның ішінде жарақаттануды немесе өлімді қоса алғанда, адамның еркіне қайшы келетін, адамның еркінен тәуелсіз іс жүзінде кенеттен туындаған, қысқа мерзімді оқиға;

7) **қайтыс болу** – Сақтандырылушының сақтандыру арқылы қорғалудың әрекет ету мерзімі ішінде болған жазатайым жағдайдың салдарынан қайтыс болуы. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, егер адам жазатайым оқиға болған күннен бастап 12 айдың ішінде болса, сақтандыру жағдайы деп танылады.

8) **ағза функцияларының тұрақты бұзылуы**, Сақтандырылушының өмірін шектеуге әкеп соқтыратын - Сақтандырылушының денсаулығының жай-күйі, ол жазатайым оқиға нәтижесінде өзін-өзі күту, қозғалу, бағдарлау, өзін-өзі басқару, жаттығу, қарым-қатынас және болашақ жұмыс қабілеттерін жоғалтады, медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясының шешімімен 18 (он сегіз) жасқа толмаған адамдар үшін «мүгедек бала» және 18 (он сегіз) жастан асқан адамдар үшін «мүгедек» санатын белгілеумен шартталған.

9) **Сақтанушы** – Сақтандырушымен Сақтандыру шартын жасасқан әрекетке қабілетті жеке немесе заңды тұлға. Егер Сақтандыру шартымен басқасы көзделмесе, Сақтанушы бір уақытта Сақтандырылушы болып табылады;

10) **сақтандыру мүддесі** – Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) сақтандыру жағдайының туындау тәуекелдерінің алдын алу және болдырмаудағы мүліктік мүддесі;

11) **сақтандыру жағдайы** – ол туындаған кезде Сақтандыру шарты сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға.

Сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиғада төменде санамаланған белгілердің барлығы (жинақтаушы Сақтандыру шарты бойынша көзделуі мүмкін оқиғаларды қоспағанда) болуға тиіс:

- оқиғаның басталу ықтималдығы мен кездейсоқтығы;
- оқиғаның басталуының нақты уақытына немесе орнына, сондай-ақ оқиғаның басталу салдарынан болған залалдардың мөлшеріне қатысты болжанбайтындығы;

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	3 18
---------	-------------	--	------

– оқиға шарттың қолданылуы шегінде сөзсіз және объективті түрде болуға тиіс, бұлар жөнінде тараптар немесе ең болмағанда, Сақтанушы көрінеу білді немесе алдын ала хабардар болды деген қауіптің болмауы;

– оқиғаның басталуында Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) мүліктік мүддесі үшін теріс, экономикалық тұрғыдан тиімсіз салдардың болуы;

– оқиғаның басталуы Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) ерік-қалауымен және (немесе) пиғылымен байланысты болмауы және пайда алу және (немесе) ұтыс алу (алыпсатарлық тәуекел) мақсатын көздемеуі.

12) **Сақтандырушы** – мүлікті ерікті сақтандыруды жүзеге асыру құқығына лицензия алған, сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушыға немесе пайдасына Сақтандыру шарты жасалған өзге тұлғаға (Пайда алушыға) Сақтандыру шартында айқындалған сома (сақтандыру сомасы) шегінде сақтандыру төлемін жүргізуге міндетті «Халық» сақтандыру компаниясы» Қазақстан Халық банкінің еншілес ұйымы» акционерлік қоғамы;

13) **жарақат** – Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысының әрекет ету кезеңінде орын алған қоршаған ортаның түрлі факторларының ықпалымен, сонымен қатар Сақтанушының (Сақтандырылушының) өз іс-әрекеттерімен және үшінші тұлғалардың, машиналардың және жабдықтардың іс-қимылдарымен шартталған тіндердің немесе органдардың анатомиялық тұтастығының бұзылуы, олардың қызметінің бұзылуы.

3. Осы Ереженің негізінде Сақтандырушы меншік құқығынан тәуелсіз заңды тұлғалармен және азаматтығынан тәуелсіз әрекет етуге қабілетті жеке тұлғалармен, оның ішінде банктер мен өзге де қаржылық ұйымдардың заемшыларымен, дизингтік компаниялардың лизинг алушыларымен сақтандыру шарттарын жасасады.

4. Заемшыны жазатайым жағдайдан Сақтандыру шарты бойынша, егер Сақтандыру шартымен немесе заем берушімен келісім бойынша өзгеше көзделмесе, заем беруші Пайда алушы болып табылады. Заем шарты немесе лизинг шарты бойынша міндеттемелер толық орындалғаннан кейін немесе мерзімінен бұрын тоқтатылғаннан кейін, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандырылушы, жеке тұлғалар үшін қайтыс болған жағдайда - заңды мұрагерлері Пайда алушыға айналады. Заем шартының неесе лизинг шартының әрекет ету кезеңінде Сақтандыру шарты бойынша Пайда алушыны ауыстыруды Сақтандырушы тек жазбаша келісіммен ғана жүзеге асыра алады.

5. Сақтандыру шартын жасасу кезінде тараптар осы Сақтандыру ережесінің жекелеген ережелерін өзгертуі (алып тастауы) және/немесе Сақтандыру шартын Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін басқа ережелермен толықтыруы мүмкін.

2. САҚТАНДЫРУ ОБЪЕКТІСІ

6. Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) жазатайым жағдайдың нәтижесінде Сақтандырылушының өмірі мен денсаулығына зиян келтірумен байланысты мүліктік мүдделері сақтандыру объектісі болып табылады.

7. Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) заңға қарама-қайшы мүдделері сақтандырылуға жатпайды.

3. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ

8. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру арқылы қорғалудың әрекет ету кезеңінде болған және келесі оқиғаларға (жиынтықта немесе оның кез келген жиынтығында) әкеп соққан жазатайым оқиға сақтандыру жағдайы болып танылады:

- 1) Сақтандырылушының ағзасының уақытша бұзылуы;
- 2) Сақтандырылушының өмірін шектеуге әкеп соқтырған, «мүгедек», «мүгедек бала» санаты белгіленген ағза функцияларының жедел бұзылуы;
- 3) Сақтандырылушының жарақат алуы;

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	4 18
---------	-------------	--	------

4) Сақтандырылушының қайтыс болуы.

9. Осы тараудың 8-тармағында көзделген оқиғалар, егер олар сақтандыру аумағында Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру арқылы қорғалудың әрекет ету кезеңінде болған жазатайым оқиғаның салдарынан болса және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен уәкілетті органдар берген құжаттармен расталса, сақтандыру жағдайы болып танылады.

10. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру кезеңінде болған жазатайым оқиғаның салдарынан ағза функцияларының жедел бұзылуы және/немесе Сақтандырылушының қайтыс болуы, егер олар жазатайым жағдай болған күннен бастап келесі 12 (он екі) айдың ішінде болған болса, сақтандыру оқиғалары деп танылады.

11. Сақтандырылушы Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру арқылы қорғалудың әрекет ету кезеңінде және сақтандыру аумағында хабарсыз жоғалған деп танылған жағдайда, Сақтандыру шартының барлық басқа ережелері мен шарттарына сәйкес, Сақтандырушы Сақтандырылушыны заңмен белгіленген тәртіпте қайтыс болған деп жариялау туралы сот шешімі заңды күшіне енген кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырады.

12. Сақтандыру жағдайларының тізбесі Сақтандыру шартында белгіленеді.

13. Сақтандыру жағдайының басталуын, сондай-ақ оның салдарынан болған шығындарды дәлелдеу Сақтанушыға (Сақтандырылушыға, Пайда алушыға) жүктеледі.

4. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНАН ӨЗГЕШЕ ЖАҒДАЙЛАР ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУДАҒЫ ШЕКТЕУЛЕР

14. Мыналар сақтандыру жағдайлары болып табылмайды және сақтандырумен өтелмейді:

- Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру арқылы қорғалу басталғанға дейін немесе ол аяқталғаннан кейін туындаған жазатайым жағдайлар;
- жазатайым жағдайдан тыс туындаған, оның ішінде кез келген ауырудың нәтижесінде туындаған Сақтандырылушының ағза функцияларының бұзылуы.

15. Төмендегілердің салдарынан жылжымайтын мүлікке меншік құқығынан айрылған жағдайда сақтандыру жағдайы болып саналмайды:

1) соғыс, шапқыншылық, шет мемлекеттің дұшпандық әрекеттері, әскери немесе соған ұқсас операциялар (соғыс жарияланған-жарияланбағанына қарамастан) немесе азаматтық соғыс;

2) кез-келген халықтық толқулар, жаппай көтерілістер немесе ереуілдер, көтерілістер, локауттар, мөлшері көбейіп бара жатқан немесе халық көтерілісіне айналып бара жатқан азаматтық толқулар, көтеріліс, азаматтық толқулар, әскери көтеріліс, төңкеріс, әскери басып алу немесе билікті басып алу, тәркілеу, реквизиция немесе мүлікті ұлттандыру, террористік актілер;

3) радиоактивті сәулелену немесе атомдық отынды жағудан радиоактивті отынмен немесе радиоактивті қалдықтармен ластану;

4) Сақтанушының сонымен қатар уәкілетті тұлғалардың немесе олардың қызметкерлерінің алкогольмен, уытқұмарлықпен немесе есірткімен масаю күйінде немесе оларға басшылық ете алмайтын күйде жасаған әрекетсіздігі немесе әрекеттері;

5) Сақтанушының қажетті қорғану және аса қажетті жағдайда жасалған іс-әрекеттерді қоспағанда, сақтандыру жағдайын тудыруға бағытталған немесе оның басталуына ықпал ететін қасақана жасалған іс-әрекеті;

6) Сақтандырылушының, Сақтанушының немесе Пайда алушының қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасаған әрекеттерін қоспағанда сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған немесе оның туындауына ықпал ететін қасақана жасаған әрекеттері. Мұндай әрекеттердің қатарына өзін-өзі өлтіру (өзін-өзі өлтіруге әрекет жасау) де кіреді, егер өзін-өзі өлтіру (өзін-өзі өлтіруге әрекет жасау) кезінде Сақтандыру шарты екі жылдан кем қолданыста болса, Сақтандырылушы үшінші тұлғалардың заңға қарсы әрекеттерімен осындай күйге жеткізілуін қоспағанда;

7) альпинизммен, тауға өрмелеумен, парашютпен секірумен, дельтапланеризммен, параглайдингпен, паратрупингпен, суға секірумен, паркурмен, рафтингпен, банджи-

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	5 18
---------	-------------	--	------

джампингпен, роуп-джампингпен, тау велосипедімен, автмотоспортпен, спелеологиямен, әуе спорт түрлерімен, аңшылықпен, атпен жүрумен, автожарыстармен, веложарыстармен айналысу;

8) Сақтанушының (Сақтандырылушының) немесе өзге тұлғалардың қауіпсіздік ережелерін, шараларын және техникасын бұзуы;

9) кез келген алаяқтық немесе Сақтанушының (Сақтандырылушының) тарабынан Сақтандырылушының (Сақтандырылушылардың) денсаулық жағдайының деректерін әдейі жасыруы;

10) апоплексия ұстамасы, эпилептикалық ұстамалар немесе басқа құрысулар, конвульсиялық ұстамалар;

11) сақтандыру арқылы қорғалудың әрекет ету кезеңінде болған жазатайым жағдайдың нәтижесінде болған жағдайларды қоспағанда кез-келген ауру (соматикалық, жұқпалы, онкологиялық);

12) медициналық немесе хирургиялық емдеу, егер мұндай емдеу Сақтандырылушының жазатайым жағдай салдарынан алған дене жарақатын емдеу үшін қажет болған жағдайларды қоспағанда;

13) белгісіз затпен улану.

16. Сақтандыру арқылы қорғалу мыналарға қолданылмайды:

1) Сақтандыру шартын жасасу кезінде 1 жастан 65 жасқа толған адамдар үшін (егер Сақтандыру шартында басқа жас шектеулері көзделмесе);

2) Сақтандыру шартын жасасу кезінде мүгедектіктері (толық немесе жартылай) анықталған, еңбекке қабілеттілігін (жалпы немесе кәсіптік) жоғалту дәрежесі (толық немесе ішінара) анықталған және/немесе кәсіптік аурудың диагнозы анықталған адамдар үшін;

3) психоневрологиялық немесе наркологиялық диспансерде тіркелген адамдар үшін;

4) қатерлі ісік және ЖҚТБ-мен ауыратын адамдар үшін;

5) жыныстық жолмен берілетін аурулармен ауыратын адамдар үшін;

6) алкогольдік, уытты, есірткі немесе психотроптық мас болу (кез келген дәрежеде) салдарынан жарақат алған немесе ауруы бар немесе олардың салдары бар адамдарға;

7) бас бостандығынан айыру орындарындағы адамдар үшін;

8) уәкілетті органмен Терроризмді және экстремизмді қаржыландырумен байланысты тұлғалар тізіміне енгізілген адамдар үшін;

9) жүрек-тамыр жүйесі ауруларымен және атеросклерозбен ауыратын адамдарға, жүрек-тамыр ауруларына хирургиялық операциялар жасалған адамдарға.

17. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандырушы жауаптылықта болмайды және өтемейді:

1) сақтандыру жағдайымен және оны уәкілетті органдарда дәлелдеумен байланысты істерді жүргізу шығыстары (ксерокөшірмелер, нотариаттық куәландыру шығындары, сараптама, қорғаушы, өкіл, аудармашы қызметтеріне және т.б.);

2) үшінші тұлғаларға келтірілген зиянды өтеу шығыстары;

3) моральдық зиян;

4) әкімшілік айыппұлдар, мемлекеттік баждар, алымдар және т.б.

5) өндірісті тоқтата тұрумен, уыстан шығарылған пайдамен, бағамдық айырмашылықпен, қаржылық міндеттемелерді кешіктіргені үшін тұрақсыздық айыбымен (айыппұлдармен, өсімпұлдармен) байланысты қаржылық шығыстар және т.б.;

6) сот, сараптама шығындары, тек бұл шығындар Сақтандырушымен өтелуге жататын шығындардың алдын алуға немесе азайтуға байланысты болмаса.

18. Сақтандырушы мынадай шығыстар үшін жауаптылықта болмайды:

1) сақтандыру сомасынан (Сақтандырушының жауапкершілігі лимитінен) асып кеткен;

2) заем берушіге тигізілген залалды қоса алғанда, Сақтандыру шартында көрсетілмеген;

3) заем берушінің құқығы бұзылмағанда әдеттегідей айналым жағдайында заем алушы алатын, бірақ осының салдарынан жіберіп алған табысы ретінде.

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	6 18
---------	-------------	--	------

19. Егер Сақтандыру шарты жасалғаннан кейін, Сақтанушының Шартты жасасу мақсатында Сақтандырушыға сақтандыру тәуекелін бағалау үшін маңызды мән-жайлар туралы жалған ақпарат бергені, сонымен қатар осы тараудың 16-тармағында көрсетілген мәліметтерді жасырғаны анықталса, Сақтандырушы Сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап етуге құқылы.

20. Сақтандыру шартында сақтандыру жағдайынан және (немесе) сақтандыру шектеулерінен өзге де ерекшеліктер белгіленуі мүмкін.

5. САҚТАНДЫРУ СОМАСЫ. ФРАНШИЗА

21. Сақтандыру сомасы – сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кездегі Сақтандырушының жауаптылығының шекті көлемін білдіретін ақша сомасы. Сақтандыру сомасы Сақтандыру шартында белгіленеді.

22. Сақтандыру шартымен мыналар белгіленуі мүмкін:

1) жауапкершіліктің жалпы лимиті, бұл жағдайда Сақтандыру шартының барлық кезеңіндегі барлық сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемдерінің сомасы осы көлемнен аспауы тиіс;

2) әр Сақтандырылушы үшін жауапкершіліктің ең жоғары мөлшері;

3) бір жазатайым оқиға салдарынан бірнеше сақтандыру жағдайлары үшін жауапкершіліктің ең жоғары мөлшері;

4) бір немесе барлық сақтандыру жағдайлары үшін әрбір сақтандыру жағдайы үшін жауапкершіліктің ең жоғары мөлшері.

5) белгіленген мөлшердегі жауапкершіліктің ең жоғары мөлшері және бір сақтандырылған жағдайдағы Сақтандырылушының шығындары үшін ішінара немесе толық өтемақы мөлшері.

23. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру сомасы (Сақтандырушының жауапкершілік лимиті) жасалған сақтандыру төлемінің сомасына азайтылады.

24. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру төлемін жүзеге асырғаннан кейін Сақтанушы Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасын сақтандыру құнының тиісті мөлшеріне және (немесе) қосымша сақтандыру сыйлықақысы төленген жағдайда Сақтандырушының жауапкершілігінің лимитін бастапқы мөлшерге дейін арттыруға құқылы.

25. Франшиза - Сақтандырушыны сақтандыру шарттарында қарастырылған белгілі бір мөлшерден аспайтын зиянды өтеуден босату.

Шартты франшизада Сақтандырушы белгіленген франшиза мөлшерінен аспайтын зиянды өтеуден босатылады, бірақ егер оның мөлшері осы сомадан асып кетсе, залалды толық көлемде өтеуге міндетті.

Шартсыз франшизада келтірілген залал барлық жағдайларда белгіленген сома шегерілгеннен кейін өтеледі.

26. Қолданылатын франшизаның түрі мен мөлшері Сақтандыру шартында белгіленеді.

6. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫСЫ. ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ МЕРЗІМДЕРІ

27. Сақтандыру сыйлықақысы – Сақтанушының Сақтандырушыға, соңғысы Пайда алушыға Сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде сақтандыру төлемін жүргізуге міндеттемелер қабылдағаны үшін төлеуге міндетті ақша сомасы.

28. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандырушымен белгіленген сақтандыру тарифінің негізінде, сақтандыру объектісін және сақтандыру тәуекелдерінің сипатына, Сақтандыру шартының әрекет ету мерзіміне және т.б. тәуелді есептеледі.

29. Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын Қазақстан Республикасының валютасымен төлейді.

30. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген жағдайларда сақтандыру сыйлықақысы шетел валютасымен төленуі мүмкін (валюталық баламада).

31. Сақтандыру сыйлықақысы бір уақытта немесе бөліп-бөліп төленеді, аударыммен немесе қолма-қол ақшамен төленеді (Қазақстан Республикасының заңнама талаптарына сәйкес).

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	7 18
---------	-------------	--	------

Сақтандыру сыйлықақысын төлеудің тәртібі мен мерзімі Сақтандыру шартында белгіленеді.

32. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе (тараптардың өзге шарттар туралы жазбаша келісімі болмаса), Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын (кезекті сақтандыру жарнасын) Сақтандыру шартында көрсетілген мерзімде уақтылы төлемеген жағдайда, Сақтандырушы құқылы:

1) сақтандыру сыйлықақысы (кезекті сақтандыру жарнасы) төленбеген күннен бастап біржақты тәртіпте Сақтандыру шартын бұзуға;

2) егер сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға оны енгізу мерзімі өткен сақтандыру сыйлықақысы төленгенге дейін (кезекті сақтандыру жарнасы) болса, сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға;

3) егер сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға оны енгізу мерзімі өткен сақтандыру сыйлықақысы төленгенге дейін (кезекті сақтандыру жарнасы) болса, сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтаған кезде, мерзімі өткен сақтандыру сыйлықақысының (кезекті сақтандыру жарнасының) сомасы шегеріледі.

33. Сақтандыру шарты бір жылдан кем мерзімге жасалған кезде, сақтандыру сыйлықақысы Сақтандыру шартының іс жүзінде әрекет еткен күндер саны үшін (про-рата), немесе жылдық сақтандыру сыйлықақысына пайыздық қатынастарда есептеледі (толық емес ай толық ай болып қабылданады):

Сақтандыру мерзімі	Бір Сақтандырылушы үшін жылдық сақтандыру сыйлықақысының %
2 айға дейін	30
3 айға дейін	40
4 айға дейін	50
5 айға дейін	60
6 айға дейін	70
7 айға дейін	75
8 айға дейін	80
9 айға дейін	85
10 айға дейін	90
11 айға дейін	95

7. ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕРІ

34. Сақтанушы:

1) Сақтандыру шартын жасасу кезінде, егер ол құпия ақпарат болмаса, Сақтандырушының жылдық қаржылық есебімен танысуға;

2) Ережемен танысуға, Сақтандырушыдан сақтандыру шарттарын, оның Сақтандыру шарты бойынша құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге, Ережелердің көшірмесін алуға;

3) Сақтандыру шартын жоғалтқан жағдайда оның қағаз нысанында ресімделген телнұсқасын алуға немесе Сақтандыру шартын жасасу кезінде көрсетілген Сақтанушының электрондық пошта мекенжайына электрондық Сақтандыру шартын қайта алуға;

4) Сақтандырушының сақтандыру жағдайын тергеу барысымен танысуға;

5) сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру төлемін алуға;

6) осы Ережеде (Шартта) белгіленген тәртіппен Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;

7) Сақтандырушының сақтандыру төлемдерін жүзеге асырудан бас тарту немесе оның мөлшерін азайту туралы шешіміне Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен наразылық білдіруге құқылы.

35. Сақтанушы:

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	8 18
---------	-------------	--	------

1) Сақтандыру шартын жасасқан кезде, Сақтандырушыға өзіне белгілі болған, сақтандыру жағдайының туындауын білдіретін барлық жағдайлар туралы, сақтандыру жағдайының ықтималдығын және оның туындауынан болатын шығындардың мөлшерін айқындау үшін хабарлауға;

2) басқа сақтандыру компанияларымен сақтандыру объектісіне қатысты жасалған және жасалатын барлық сақтандыру шарттары туралы Сақтандырушыны хабардар етуге;

3) Сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын төлеуге;

4) Сақтандырушыға сақтандыру тәуекелінің жай-күйі туралы хабарлауға;

5) осы Ереженің (Сақтандыру шартының) шарттарын орындауға;

6) Сақтандырылушыны сақтандырудың шарттарымен таныстыруға. Сақтандырылушының Сақтандыру шартының талаптарын бұзуы оларды Сақтанушының бұзуы ретінде қарастырылады;

7) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға басталған кезде және (немесе) оның салдарынан сақтандыру жағдайы басталуы мүмкін оқиға басталған кезде ол туралы Сақтандырушыны хабардар етуге және осы Ережеде (Сақтандыру шартында) белгіленген тәртіппен және мерзімде қажетті іс-әрекеттерді жасауға;

8) осы Ереженің 10-тарауына (Сақтандыру шартының талаптарына) сәйкес, сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдау үшін Сақтандырушыға барлық қажетті және қажетті құжаттарды ұсынуға;

9) Сақтандыру шартының шарттары және сақтандыру сыйлықақылары мен төлемдердің мөлшерлері туралы құпиялылықты сақтауға;

10) сақтандыру жағдайынан болған залалды азайту жөнінде шаралар қолдануға;

11) Сақтандырушыға Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушыға хабарланған жағдайларда белгілі болған елеулі өзгерістер туралы, егер мұндай өзгерістер Сақтандыру шартының әрекет ету мерзімінде сақтандыру тәуекелінің артуына айтарлықтай әсер етуі мүмкін болса, дереу хабарлауға міндетті.

36. Сақтандырушы:

1) сақтандыру мерзімі ішінде сақтандыру тәуекелінің жай-күйін, оның Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушы берген ақпаратқа сәйкестігін тексеруге;

2) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен жағдайларын дербес анықтауға, оның ішінде сақтандырылған мүлікті және келтірілген залалдың мөлшерін анықтау бойынша іс-әрекеттерді тексеруге құқылы. Бұл жағдайда Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы мәселені қарау мерзімін бұл туралы Сақтандыру шартында белгіленген мерзімдерде өтініш берушіге жазбаша хабарлай отырып, қызықтырған ақпаратты алғанға дейін кейінге қалдыруға құқылы;

3) Сақтанушыдан (Сақтандырылушыдан) сақтандыру жағдайының фактісін, оның туындау себептері мен жағдайларын, осы Ереженің 10-тарауында көрсетілген зиянның мөлшерін анықтау үшін қажетті құжаттарды талап етуге;

4) сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру туралы шешімді құзыретті органдардың деректері мен құжаттары негізінде барлық жағдайлар анықталғанға дейін Сақтандырушыға жазбаша түрде хабарлама жіберіп, кейінге қалдыру туралы шешім қабылданған күннен бастап бес жұмыс күнінен кешіктірмеуге;

5) осы Ережеде (Сақтандыру шартында) және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген негіздер бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан немесе оның мөлшерін азайтудан бас тартуға немесе Сақтанушыға (Сақтандырылушыға, Пайда алушыға) жазбаша хабарлама жіберу арқылы оқиғаны сақтандыру жағдайы деп танымауға;

6) Сақтанушы (Сақтандырылушы) Сақтандыру шартының талаптарын бұзған жағдайда Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға құқылы.

37. Сақтандырушы:

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	9 18
---------	-------------	--	------

1) Сақтанушыны сақтандырудың шарттарымен (осы Ережемен) таныстыруға, егер Сақтандыру шарты Сақтанушыға сақтандыру полисін берумен осы Ережеге қосу жолымен жасалған болса осы Ереженің көшірмесін беруге (жіберуге);

2) сақтандыру жағдайы туралы хабарламаны осындай хабарламаны алған сәттен бастап 1 (бір) жұмыс күн ішінде тіркеуге;

3) сақтандыру жағдайы басталған кезде, Ережеде (Сақтандыру шартында) белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға;

4) Сақтанушыға (Сақтандырылушыға) сақтандыру жағдайы туындаған кезде шығынды азайту үшін шеккен ақылға қонымды және орынды шығыстарын өтеуге;

5) Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе жәбірленуші (Пайда алушы) немесе олардың өкілі сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, оларға Сақтандыру шартында белгіленген мерзімде жоқ құжаттар туралы хабарлауға;

6) сақтандырудың құпиялылығын қамтамасыз етуге;

7) қағаз нысанда ресімделген Сақтандыру шарты жоғалған жағдайда, Сақтанушының өтінішінің негізінде оған Сақтандыру шартының дубликатын беруге немесе Сақтанушының сұрауы бойынша Сақтандыру шартын жасасу кезінде көрсетілген Сақтанушының электрондық пошта мекенжайына электрондық Сақтандыру шартын қайта жіберуге міндетті.

38. Пайда алушы:

1) Сақтанушыдан және Сақтандырушыдан сақтандырудың шарттары туралы ақпарат алуға;

2) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарлауға;

3) сақтандыру жағдайын тергеуге қатысуға;

4) Сақтандыру шартында белгіленген тәртіппен және жағдайларда сақтандыру төлемін алуға құқылы.

39. Сақтандырушының, Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) Қазақстан Республикасының заңнамасында, осы Ережеде, Сақтандыру шартында белгіленген өзге де құқықтары мен міндеттері бар.

8. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУ КЕЗЕҢІНДЕ САҚТАНДЫРУ ТӘУЕКЕЛІН ҰЛҒАЙТУДЫҢ САЛДАРЫ

40. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Сақтанушы (Сақтандырылушы) дереу, бірақ ол белгілі болған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей Сақтандырушыға Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушыға хабарлаған жағдайлардағы елеулі өзгерістер туралы жазбаша түрде хабарлауға міндетті.

41. Кез келген жағдайда келесі өзгерістер маңызды болып танылады:

1) сақтандыру аумағы өзгергенде;

2) Сақтанушының (Сақтандырылушының) тұрғылықты жері ауысқанда;

3) Сақтандырылушыға «мүгедек» немесе «бала-мүгедек» санаты берілгенде;

4) осы Ереженің 4-тарауы 15-тармағының 7) тармақшасында көрсетілген істермен айналысқанда;

5) осы Ереженің 4-тарауы 15-тармағының 10-13) тармақшаларында көрсетілген аурулар мен жағдайларда;

6) жұмысын ауыстырғанда;

7) сақтандыруға жазған өтініште және Сақтандыру шартында көрсетілген мәліметтер өзгергенде.

42. Сақтандырушы сақтандыру тәуекелінің артуына әкелетін жағдайлар туралы хабардар ете отырып, Сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді және сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына сәйкес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы.

Егер Сақтанушы немесе Сақтандырылушы Сақтандыру шартының немесе сақтандыру сыйлықақысының қосымшасының талаптарын өзгертуге қарсылық білдірсе, Сақтандырушы Қазақстан Республикасының заңнамасында қарастырылған ережелерге сәйкес Шарттың бұзылуын талап етуге құқылы.

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	10 18
---------	-------------	--	-------

43. Егер Сақтанушы (Сақтандырылушы) осы тараудың 40-тармағында қарастырылған міндеттемелерді орындамаса, Сақтандырушы Сақтандыру шартын бұзуды және оның бұзылуынан келтірілген залалдардың орнын толтыруды талап етуге құқылы.

44. Егер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына себеп болатын жағдайлар жойылып кетсе, Сақтандырушы Сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы емес.

9. САҚТАНУШЫНЫҢ САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ ТУЫНДАҒАН КЕЗДЕГІ ІС-ҚИМЫЛЫ

45. Сақтандыру жағдайының белгілері бар және (немесе) оның салдарынан сақтандыру жағдайының (сақтандыру оқиғасының) басталуы мүмкін оқиға туындаған кезде Сақтанушы (Сақтандырылушы) міндетті:

1) медициналық көмекке жүгіну және медициналық сараптаманың қорытындысы бойынша дәрі-дәрмектерді қолдану және мас болу фактісін анықтау үшін медициналық мекемеге жүгінуге;

2) уәкілетті құзыретті органдардың оқиға орнын құжаттамалық рәсімдеуін қамтамасыз етуге;

3) сақтандыру жағдайында оның басталғаны туралы білетін немесе білуге тиісті сағаттан бастап Сақтандыру келісімшартында белгіленген мерзімде, оның басталғаны туралы Сақтандырушыға немесе оның уәкілетті өкіліне хабарлауға, оған оқиғаның мән-жайы, туындаған себептер мен түрлері туралы барлық мәліметтерді хабарлауға; залал келтіруге, Сақтандырушымен одан әрі әрекеттерді келісуге, сондай-ақ Сақтандырушы белгілеген нысан бойынша жазбаша өтініш беруге;

4) сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті арлық құжаттар мен мәліметтерді Сақтандырушыға ұсынуға;

5) Сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда, Сақтанушы (Пайда алушы) бұл туралы Сақтандыру шартында белгіленген мерзімде, бірақ 30 (отыз) жұмыс күнінен кешіктірмей Сақтандырушыға хабарлауға міндетті.

46. Пайда алушы Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы барлық жағдайларда, Сақтанушы немесе Сақтандырылушы оны жасаған-жасамағанына қарамастан, хабарлауға құқылы.

47. Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар етпеу, егер Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталғаны туралы уақтылы білгені дәлелденбеген болса немесе Сақтандырушыда бұл туралы ақпарат болмаса, оның сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндетіне әсер етуі мүмкін болса, сақтандыру төлемінен бас тартуға құқық береді.

10. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНЫҢ ТУЫНДАҒАНЫН ЖӘНЕ ШЫҒЫН КӨЛЕМІН РАСТАЙТЫН ҚҰЖАТТАРДЫҢ ТІЗБЕСІ

48. Сақтандыру төлемі туралы талап ету Сақтандырушыға Сақтанушымен (Сақтандырылушымен, Пайда алушымен, олардың заңды өкілімен) тиісті талабын дәлелдейтін құжаттарды қоса берумен жазбаша нысанда ұсынылады.

49. Егер Сақтандыру шартында өзгесі көзделмесе, ағза функцияларының уақытша бұзылуы, мүгедектікті анықтаусыз жарақат туындаған жағдайда, сақтандыру төлеміне берілетін өтінішке келесі құжаттар қоса берілуі тиіс:

1) Сақтандыру шартының көшірмесі (оның телнұсқасы);

2) Сақтанушының, Сақтандырылушының, Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттарының көшірмесі, сонымен қатар ЖСН;

3) науқастың амбулаториялық жазбасынан немесе медициналық тарихынан эпикризді, жарақаттану орталығынан алынған медициналық анықтаманы және Сақтанушыға көрсетілген медициналық көмекті растайтын және / немесе медициналық мекеменің мөрімен расталған

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	11 18
---------	-------------	--	-------

диагнозды көрсете отырып, жарақаттың нақты сипаттамасы мен сипатын қамтитын басқа құжаттар;

4) кәмелетке толған Сақтандырылушыға қатысты – уақытш еңбекке жарамсыздық туралы парағы немесе анықтамасы;

5) кәмелетке толмаған Сақтандырылушыға қатысты – кәмелетке толмаған баланы стационарлық немесе амбулаториялық көмекке жатқызу туралы анықтама, медициналық мекеменің мөрімен және емдеуші дәрігердің қолымен, кәмелетке толмағанға қамқоршы болған ата-анасының немесе қамқоршысының (болған жағдайда) уақытша еңбекке жарамсыздығы туралы парақ;

6) өз құзыретіне сүйене отырып, сақтандыру жағдайының басталуын және Сақтандырылушыға келтірілген зиянның мөлшерін растайтын тиісті мемлекеттік органдар мен ұйымдардан тиісті органның (ұйымның) мөрімен куәландырылған құжаттар немесе құжаттардың көшірмелері;

7) Пайда алушының сақтандыру төлемін алу үшін банктік деректемелері.

50. Егер Сақтандыру шартында өзгесі көзделмесе, өмір сүрудің шектетілуіне әкеп соқтырған ағза функцияларының шұғыл бұзылуы, мүгедектікті белгілеуге әкеп соқтырған жарақат туындаған жағдайда, сақтандыру төлеміне берілетін өтінішке келесі құжаттар қоса берілуі тиіс:

1) Сақтандыру шартының көшірмесі (оның телнұсқасы);

2) Сақтанушының, Сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжаттарының көшірмесі, сонымен қатар ЖСН;

3) науқастың амбулаториялық жазбасынан немесе медициналық тарихынан эпикризді, жарақаттану орталығынан алынған медициналық анықтаманы және Сақтандырылушыға көрсетілген медициналық көмекті растайтын және / немесе медициналық мекеменің мөрімен расталған мүгедектікке әкеп соқтырған диагнозды көрсете отырып, жарақаттың нақты сипаттамасы мен сипатын қамтитын басқа құжаттар;

4) медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясының (МӘСК) «мүгедек» / «бала-мүгедек» санатын тағайындау туралы тұжырымдамасы;

5) өз құзыретіне сүйене отырып, сақтандыру жағдайының басталуын және Сақтандырылушыға келтірілген зиянның мөлшерін растайтын тиісті мемлекеттік органдар мен ұйымдардан тиісті органның (ұйымның) мөрімен куәландырылған құжаттар немесе құжаттардың көшірмелері;

6) мамандандырылған мекемелердің Сақтандырылушыға мүгедектік тағайындау туралы анықтамасының көшірмесі;

7) Пайда алушының сақтандыру төлемін алу үшін банктік деректемелері.

51. Егер Сақтандыру шартында өзгесі көзделмесе, Сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда, сақтандыру төлеміне берілетін өтінішке келесі құжаттар қоса берілуі тиіс:

1) Сақтандыру шартының көшірмесі (оның телнұсқасы);

2) Сақтандырылушының мұраға құқық туралы куәлігінің түпнұсқасы немесе нотариалдық куәландырылған көшірмесі;

3) Сақтанушының, Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттарының көшірмесі, сонымен қатар ЖСН;

4) науқастың амбулаториялық жазбасынан немесе медициналық тарихынан эпикризді, жарақаттану орталығынан алынған медициналық анықтаманы және Сақтандырылушыға көрсетілген медициналық көмекті растайтын және / немесе медициналық мекеменің мөрімен расталған мүгедектікке әкеп соқтырған диагнозды көрсете отырып, жарақаттың нақты сипаттамасы мен сипатын қамтитын басқа құжаттар;

5) нормативтік құқықтық актілермен көзделген, Сақтандырылушының қайтыс болу себебі туралы деректерді қамтитын құжаттың көшірмесі (сот-медициналық сараптама тұжырымдамасы, қайтыс болудың себептері туралы анықтама);

6) қайтыс болу туралы куәліктің түпнұсқасы немесе нотариалдық куәландырылған көшірмесі;

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	12 18
---------	-------------	--	-------

7) өз құзыретіне сүйене отырып, сақтандыру жағдайының басталуын және Сақтандырылушыларға келтірілген зиянның мөлшерін растайтын тиісті мемлекеттік органдар мен ұйымдардан тиісті органның (ұйымның) мөрімен куәландырылған құжаттар немесе құжаттардың көшірмелері;

8) соттың Сақтандырылушыны қайтыс болған деп тану туралы шешімі;

9) патологоанатомиялық зерттеудің нәтижелері жазылған құжаттардың көшірмесі, егер оларды Сақтандырушы талап етсе;

10) Пайда алушының сақтандыру төлемін алу үшін банктік деректемелері.

52. Заемшыны жазатайым жағдайдан Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлеміне берілетін өтінішке қосымша мынадай құжаттар берілуі тиіс:

1) Заем шартының көшірмесі;

2) Заем шарты бойынша қарыздың мөлшері туралы анықтама.

53. Сақтанушы (Сақтандырылушы, Пайда алушы) сақтандыру тәуекелдерінің және сақтандыру жағдайының алдын-алуға мүлдіктік қызығушылықтың бар екендігін растайтын басқа дәлелдемелерді ұсынуға құқылы.

54. Сақтандырушының талап етуі бойынша Сақтанушы (Сақтандырылушы) Сақтандырушының медициналық құпия болып табылатын ақпаратты Сақтанушының (Сақтандырылушының) медициналық көмекке жүгіну фактілері, Сақтанушының (Сақтандырылушының) денсаулығы, оның диагнозы туралы ақпаратты алуға Сақтанушының (Сақтандырылушының) келісімі туралы нотариалды куәландырылған өтініш беруі керек. қарау және (немесе) емдеу кезінде алынған, медициналық құпияны құрайтын аурулар және басқа ақпарат).

55. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының жай-күйі туралы шешім қабылдауға қажетті құжаттардың тізбесін дербес түрде қысқартуға және Сақтандырушының пікірі бойынша осы шешім қабылдауға жеткілікті құжаттармен шектелуге құқылы.

56. Сақтандырушы сақтандыру жағдайын зерттеу мақсатында Сақтанушыдан (Сақтандырылушыдан, Пайда алушыдан) және құзыретті органдардан Ережелердің (Сақтандыру шартының) осы бабында көрсетілмеген басқа құжаттарды талап етуге құқылы, егер оларсыз сақтандыру жағдайының себептері мен келтірілген зиян мөлшерін анықтау мүмкін болмаса, сондай-ақ сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдау.

57. Егер Сақтанушы, Сақтандырылушы немесе Пайда алушы болып табылатын басқа тұлға сақтандыру төлемін жүзеге асыру мәселесін қарау үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаса, Сақтандырушы Сақтандыру шартында белгіленген мерзімде өтініш берушіге жетіспейтін құжаттар туралы хабарлауға міндетті.

11. ШЫҒЫНДАРДЫҢ МӨЛШЕРІН АНЫҚТАУ

58. Сақтандыру төлемін Сақтандырушы Сақтанушының осы Ереженің 10-бабында көрсетілген құжаттар тапсырылғаннан кейін жасалған төлем туралы жазбаша өтінішінің негізінде жүзеге асырады. Сақтандыру төлемі Сақтанушыға (Сақтандырылушыға, Пайда алушыға) сақтандыру жағдайы нәтижесінде келтірілген нақты залалдың шегінде, бірақ шегерімді ескере отырып, Сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан (Сақтандырушының жауапкершілік лимитінен) аспайтын мөлшерде жүзеге асырылады. Сақтандыру төлемі бір сақтандыру жағдайы бойынша Сақтандырушының жауапкершілік лимитінің мөлшерінде жүзеге асырылады.

59. Заемшыны жазатайым жағдайдан Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемінің сомасы Заем шарты бойынша қарыздың қалдығы мөлшерінен асып кеткен жағдайда, төлем Заем берушіге Заем шарты бойынша қарыз сомасы туралы анықтаманы тапсырған күнгі Сақтандырылған қарыз сомасы мөлшерінде төленеді, ал қалған сома Сақтанушыға немесе сақтандыру төлемін алуға (Сақтандырушы қайтыс болған жағдайда) құқығы бар тұлғаға төленеді, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе.

60. Егер Сақтандыру шартымен өзгесі көзделмесе, осы Ережелерге сәйкес, Сақтандырушының жауапкершілік лимиті былай анықталады:

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	13 18
---------	-------------	--	-------

- 1) Сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда - сақтандыру сомасының 100% мөлшерінде;
- 2) Сақтанушы бала «мүгедек бала» санатын белгілей отырып, өмірдің шектелуіне әкеліп соқтырған ағзаның тұрақты бұзылуы жағдайында - сақтандыру сомасының 80% мөлшерінде;
- 3) өмірдің шектелуіне әкеп соқтырған, дененің функцияларының тұрақты бұзылуы жағдайында, өмір бойына I топтағы мүгедектік белгілері анықталған жағдайда - сақтандыру сомасының 80% мөлшерінде;
- 4) өмірдің шектелуіне әкеп соқтырған ағзаның тұрақты бұзылуы жағдайында, өмір бойына II топтағы мүгедектігі белгіленген жағдайда - сақтандыру сомасының 60% мөлшерінде;
- 5) ағза функциялары уақытша бұзылған жағдайда - мүгедектіктің әр күніне (амбулаториялық немесе стационарлық емдеу) үшін сақтандыру сомасынан 0,16% мөлшерінде, бірақ күнтізбелік 60 (алпыс) күннен аспайды.

61. Егер Сақтандыру келісімшартында Сақтандырылушыға зиян келтіру қаупі қарастырылған болса, сақтандыру төлемі Сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылатын жарақат кестесімен анықталған әр Сақтандырылушы үшін белгіленген Сақтандырушының жауапкершілігінің лимитіне пайызбен төленеді.

62. Заемшыны жазатайым жағдайдан Сақтандыру шартына қатысты Сақтандырылушыға:

- 1) белгіленбеген мерзімге I топтағы мүгедектік тағайындалса, сақтандыру төлемі мүгедектік тағайындалған мерзімге тең кезең үшін заем шарты (лизинг шарты) бойынша ай сайынғы төлемдердің сомасынан 80% мөлшерінде жүзеге асырылады;
- 2) белгіленбеген мерзімге II топтағы мүгедектік тағайындалса, сақтандыру төлемі мүгедектік тағайындалған мерзімге тең кезең үшін заем шарты (лизинг шарты) бойынша ай сайынғы төлемдердің сомасынан 60% мөлшерінде жүзеге асырылады.

63. Егер қайта куәландырудың нәтижесінде Сақтандырылушыға өмір бойы I және II топтағы мүгедектік тағайындалса, сақтандыру төлемі осы тараудың 60-тармағында белгіленген мөлшерде, бұрын жүзеге асырылған сақтандыру төлемдерін шегере отырып төленеді.

64. Егер сақтандыру төлемін жүзеге асырғаннан кейін Сақтандырылушының жағдайы нашарлаған болса (мүгедектікті анықтау, мүгедектік тобын қайта даярлау және т.б.) немесе Сақтандырылушы қайтыс болса, бұған дейін төленген сақтандыру төлемінің сомасы кейінгі сақтандыру төлемінің сомасынан шегерілуі тиіс.

65. Егер Сақтандыру шартында жарақаттар кестесіне сәйкес сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру қарастырылған болса, егер Сақтандырылушы бір сақтандыру жағдайының нәтижесінде бірнеше дене жарақаттарын алса, Сақтандырушы бір дене жарақаты үшін сақтандыру төлемдерін жүзеге асырады, ол жарақаттар кестесінде көрсетілген сақтандыру төлемінің ең көп мөлшеріне сәйкес келеді. Екі дене жарақаты болған жағдайда, сақтандыру төлемдерінің сомасы эквивалентті, Сақтандырушы бір дене жарақаты үшін сақтандыру төлемін жүзеге асырады. Егер жазатайым жағдайдың салдарынан Сақтандырылушының жағдайы жарақаттар кестесінде қарастырылғандай нашарласа, бұл сақтандыру төлемінің мөлшерін ұлғайтқан болса, онда бұрын төленген төлем сомасы қайтадан төленетін сомадан шегерілуі тиіс.

66. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асырған кезде Сақтандырушы өзіне тиесілі сақтандыру сыйлықақыларын немесе Сақтанушы төлемеген сақтандыру сыйлықақыларын есепке алуға құқылы.

67. Залалдың себептері мен көлеміне қатысты тараптар арасында дау туындаған жағдайда тараптардың әрқайсысы тәуелсіз сараптаманы талап етуге құқылы. Сараптама оны сұраған тараптың есебінен жүзеге асырылады.

Егер сараптама нәтижелері бойынша Сақтандырушының сақтандыру төлемінен бас тартуының негізсіз екендігі анықталған жағдайда, Сақтандырушы сараптама жүргізуге төлеген шығындарды өтейді.

Егер оның нәтижелері бойынша іс сақтандыру ретінде танылмаса, Сақтанушы сараптама жүргізу шығындарын өзі өтейді.

68. Тараптардың біреуі сараптама нәтижелерімен келіспеген жағдайда, Сақтандырушы келтірілген залалдың бөлігін осы Ережелерде немесе Сақтандыру шартында көзделген тәртіппен және мерзімде төлеуге құқылы.

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	14 18
---------	-------------	--	-------

69. Сақтандыру келісімшартының әрекет ету кезеңінде болған бір немесе бірнеше сақтандыру жағдайларының салдарлары бойынша бір Сақтандырылушыға сақтандыру төлемінің жалпы мөлшері әр Сақтандырылушы үшін Сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан аспауы тиіс.

70. Сақтандыру төлемі Сақтандырылушының өкіліне Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Сақтандырылушы жасаған сенімхат бойынша жүргізілуі мүмкін.

71. Егер сақтандыру жағдайы Сақтанушыны хабар-ошарсыз кеткен деп танудың нәтижесінде болса, онда хабар-ошарсыз кеткен деп танылған адамның пайда болуы немесе орналасқан жері жағдайында, Сақтандырушы Сақтанушыға Сақтандырушыдан сақтандыру төлемі шегінде келтірілген залалды өтеу туралы талап қоюға құқылы.

12. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДЫҢ ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ

72. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы өтінішті Қағидалардың 10-тарауымен реттелген барлық құжаттарды алғаннан кейін 10 (он) жұмыс күні ішінде қарайды.

73. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандырылған оқиға сақтандыру жағдайы деп танылғаннан кейін Сақтандырушы Пайда алушыға сақтандыру төлемін төлеу туралы шешім қабылданғаннан кейін 5 (бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемін төлейді.

74. Сақтандыру төлемінен бас тартқан жағдайда, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандырушы шешім қабылдаған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде Сақтанушыға (Пайда алушыға) жазбаша нысанда бас тарту себептерінің дәлелді негіздемесімен хабарлайды.

75. Егер тиісті құзыретті органдар сақтандыру жағдайының басталуына әкеп соқтырған мән-жайлар бойынша қылмыстық іс қозғаған немесе әкімшілік тергеу бастаған жағдайда, Сақтанушы қылмыстық іс бойынша заңды негізіндегі күші бар үкім қабылданғанға немесе тергеудің аяқталуына және Сақтандырушыға тиісті құжаттардың ұсынылуына дейін, өтініш берушіге жазбаша хабарлама жіберіп, сақтандыру төлемі туралы шешімді тоқтата тұруға құқылы.

76. Егер Сақтандырушыда сақтандыру жағдайын немесе шығындардың мөлшерін растайтын құжаттардың түпнұсқалығына күмән туындаған болса, ол сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру туралы шешім қабылдау мерзімін осындай құжаттардың түпнұсқалығын уәкілетті органдар растағанға дейін, бірақ 3 (үш) айдан аспайтын мерзімге ұзартуға құқылы.

77. Сақтандырушы егер сақтандыру жағдайы мыналардың салдарынан орын алса, Сақтанушыға сақтандыру төлемін төлеуден толығымен немесе ішінара баса тартуға құқылы:

1) Сақтанушының, Сақтандырылушының және (немесе) Пайда алушының, қажетті қорғану және аса қажетті жағдайда жасалған іс-әрекеттерді қоспағанда, сақтандыру жағдайын тудыруға бағытталған не оның басталуына ықпал ететін қасақана жасалған іс-әрекетінің;

2) Сақтанушының, Сақтандырылушының және (немесе) Пайда алушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себептік байланыстағы қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған әрекеттерінің салдарынан болса.

78. Сондай-ақ келесі жағдайларда Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту үшін негіз болуы мүмкін:

1) қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасалған әрекеттерді қоспағанда, Сақтанушының, Сақтандырылушының және (немесе) Пайда алушының сақтандыру жағдайының орын алуына не басталуына себептесуге бағытталған қасақана әрекеттері;

2) Сақтанушының, Сақтандырылушының және (немесе) Пайда алушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіпте сақтандыру жағдайымен себептік байланыста болған қастық қылмыс немесе әкімшілік құқықбұзушылық деп танылған әрекеттері;

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	15 18
---------	-------------	--	-------

3) егер Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталғаны туралы мезгілімен білгені не Сақтандырушының ол туралы білмегені жөніндегі мәлімет оның сақтандыру төлемін төлеу міндетінде сезілмегендігі дәлелденбесе, сақтандыру жағдайының басталғаны туралы Сақтандырушыны хабардар етпеу. Егер Сақтанушы (Сақтандырылушы) дәлелді себептер бойынша Сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы белгіленген мерзімде хабардар ете алмаған жағдайда, онда Сақтанушы бұны құжатты түрде растауы тиіс;

4) Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көпе-көрінеу жалған мәліметтер хабарлауы;

5) Сақтанушының Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталу жағдайларын тексеруіне және ол келтірген залалдың мөлшерін анықтауына бөгет жасауы;

6) егер сақтандыру жағдайы басталған сәтте Сақтандыру шарты күшіне енген болса;

7) Сақтанушы сақтандыру жағдайының басталу фактісін растайтын құжаттардың толық тізбесін тапсырмаған жағдайда;

8) залал сақтандыру аумағының қолданыс аумағынан тыс келтірілгенде;

9) Сақтанушы (Сақтандырылушы) өзіне қабылданған міндеттерді бұзған жағдайда;

10) Сақтанушы (Сақтандырылушы) өрт қауіпсіздігі, сондай-ақ тез тұтанғыш және жарылғыш құралдар мен заттарды сақтау ережелерін бұзған жағдайда;

11) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде қарастырылған басқа жағдайларда.

79. Сақтандырушының Сақтанушының жолсыз іс-әрекетіне орай оған сақтандыру төлемін төлеуден босату, осымен бір мезетте Сақтандырушыны Сақтандырылушыға немесе Пайда алушыға сақтандыру өтемін төлеуден босатады.

80. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүргізуден бас тартуына Сақтанушы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпте шағымдана алады.

81. Сақтандыру шартының шарттарымен сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартудың өзге де себептері белгіленуі мүмкін.

.....
.

13. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ЖАСАСУ ТӘРТІБІ

82. Сақтандыру шарты Сақтанушының жазбаша өтініші негізінде жасалады.

83. Мүлікті ерікті Сақтандыру шартын, Кепілдік мүлікті ерікті Сақтандыру шартын (бұдан әрі бірлесіп немесе жеке-жеке - Өтініш) жасасуға арналған өтінім нысанын Сақтандырушы белгілейді.

84. Қағаз нысанда жасалған Сақтандыру шарттары бойынша Сақтанушы қол қойған өтініш Сақтандыру шартының Сақтандырушыда болатын данасының ажырамас бөлігі болып табылады.

Электрондық нысанда жасалған Сақтандыру шарттары бойынша Өтінім Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушымен ұсынылған ақпарат тізімін құрайды, бұл ретте Өтінімге қол қою Сақтандырушымен белгіленген тәсілмен жүзеге асырылады.

85. Сақтандыру шарты Сақтандырушы сақтандыру тәуекелін бағалағаннан кейін және тараптар Сақтандыру шартын жасасу арқылы немесе Сақтанушыны сақтандыру ережесіне қосып, оған сақтандыру полисін беру арқылы Сақтандыру шартының барлық маңызды шарттары туралы келісімге келгеннен кейін жазбаша түрде жасалады.

86. Сақтандырушы Сақтандыру шартын жасасқанға дейін, оның ішінде тәуелсіз сарапшыларды тарта отырып, сақтандыруға жататын мүлікті тексеруге құқылы. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтанушының медициналық куәландырудан өтуге кеткен шығындарын Сақтандыру шарты жасалғаннан кейін Сақтандырушы өтейді. Сақтанушы (Сақтандырылушы) медициналық тексеруден жалтаруға құқылы емес.

87. Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының ықтималдығын және оның туындауынан болатын ықтимал шығындардың мөлшерін айқындау үшін айтарлықтай маңы бар жағдайлар туралы, егер бұл жағдаяттар белгісіз болса және Сақтандырушыға таныс болмауы керек болса, хабарлауға міндетті.

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	16 18
---------	-------------	--	-------

88. Сақтандыру шартын жасау үшін Сақтандырушы Сақтанушыдан сақтандыру тәуекелін сипаттайтын қосымша құжаттарды (мәліметтерді) талап етуі мүмкін.

89. Сақтандыру шартына өзгертулер мен толықтырулар енгізу Сақтанушының Сақтандыру шартын жасау нысанына сай жазбаша өтініші негізінде, Сақтандырушының Сақтандыру шартына қосымша келісім жасауы арқылы жүргізіледі. Егер сақтандыру сақтандыру полисін шығару арқылы жүзеге асырылса, онда өзгертулер мен толықтырулар енгізілген кезде сақтандыру полисі мерзімінен бұрын тоқтатылып, жаңасы жасалады.

90. Егер Сақтандыру шарты жасалғаннан кейін, Сақтанушының Шартты жасау мақсатында Сақтандырушыға сақтандыру тәуекелін бағалау үшін маңызды мән-жайлар туралы жалған ақпарат бергені және Сақтандырушы Сақтандыру шартын жасау туралы шешім қабылдағаны анықталса, Сақтандырушы Сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап етуге құқылы.

91. Егер Сақтандыру шартында Сақтанушының жағдайын Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде қарастырылған жағдаймен салыстырғанда нашарлататын жағдайлар болса, осы заңнамалық актілерде белгіленген ережелер қолданылады.

92. Қағаз нысанда ресімделген Сақтандыру шарты жоғалған жағдайда Сақтандырушы Сақтанушыға оның жазбаша өтінішінің негізінде Сақтандыру шартының телнұсқасын береді. Сақтанушының сұрауы бойынша электрондық нысанда ресімделген Сақтандыру шарты Сақтанушыға Сақтандыру шартын жасау кезінде көрсетілген Сақтанушының электрондық пошта мекенжайына қайта жіберілуі мүмкін.

Сақтандырушы Сақтанушыдан Сақтандыру шартының телнұсқасын жасау шығындарын өндіріп алуға құқылы, бұл ретте өтелетін шығыстардың жалпы сомасы Сақтандыру шартымен белгіленеді.

14. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ӘРЕКЕТ ЕТУ АУМАҒЫ ЖӘНЕ МЕРЗІМІ

93. Сақтандыру шартында көрсетілген аумақ сақтандыру аумағы болып табылады.

94. Сақтандыру шарты бір жыл мерзімге, сондай-ақ тараптардың келісімімен, Сақтанушы өтінген өзге де мерзімге жасалуы мүмкін.

95. Сақтандыру шарты Шартта көрсетілген күннен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болып есептеледі. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру арқылы қорғалу кезеңі Сақтандыру шартының мерзімімен сәйкес келеді.

96. Сақтандыру шарты келесі жағдайларда өзінің әрекет етуін тоқтатады:

- a. Сақтандыру шартының мерзімі аяқталғанда;
- b. Сақтандырушы сақтандыру сомасының (Сақтандырушының мүлікке қатысты жауапкершілік лимитінің) мөлшеріндегі сақтандыру сомасын жүзеге асырғанда.
- c. Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылғанда.

97. Сақтандыру шарты заңнамада көзделген міндеттемелерді тоқтатудың жалпы негіздерінен басқа келесі жағдайларда мерзімінен бұрын бұзылады:

- 1) сақтандыру объектісі тоқтаған кезде;
- 2) Сақтанушы болып табылмайтын Сақтандырылушының қайтыс болып, ол ауыстырылмаған кезде;
- 3) сақтандыру жағдайының туындау мүмкіндігі жойылғанда және сақтандыру жағдайынан басқа жағдайларға байланысты сақтандыру тәуекелінің болуы тоқтатылғанда;
- 4) Сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімі заңды күшіне енгенде;
- 5) егер Сақтандыру шарты Сақтанушыға Сақтандыру полисін беру арқылы жасалған болса, сақтандыру полисіне енгізілген шарттар мен ақпараттың өзгеруі;
- 6) «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларда.

Көрсетілген жағдайларда шартты бұзуға негіз болған жағдай туындаған кезден бастап шарт бұзылған болып саналады, бұл туралы мүдделі тарап екінші тарапқа дереу хабардар етуі керек.

98. Сақтандыру шарты Тараптардың бастамасы немесе келісімі бойынша мерзімінен бұрын бұзылуы мүмкін. Егер Сақтандыру шартында немесе тараптардың келісімінде өзгеше көзделмесе, Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға бастамашы болған тарап басқа

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	17 18
---------	-------------	--	-------

тарапқа бұзу жоспарланған күнінен бастап күнтізбелік 15 (он бес) күннен кешіктірмей хабарлайды.

99. Сақтандыру шарты осы тараудың 98-тармағында көзделген жағдайларға байланысты мерзімінен бұрын бұзылған кезде, Сақтандырушы сақтандыру жарнасының бір бөлігін сақтандыру әрекет еткен уақытқа сәйкес алуға құқылы.

100. Сақтанушы кез келген уақытта Сақтандыру шартынан бас тартуға құқылы.

101. Сақтандыру шарты Сақтанушының бастамасы бойынша мерзімінен бұрын бұзылған жағдайда (Сақтанушы Сақтандыру шартынан бас тартқанда), Сақтандырушы:

- төленген сақтандыру сыйлықақысын немесе сақтандыру жарналарын қайтармауға;
- мерзімі өткен сақтандыру келісімшартына сәйкес сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін қайтаруға жататын соманың 25%-ы мөлшерінде қайтаруға құқылы.

Сақтанушының бастамасы бойынша Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзудың шарттар Сақтандыру шартында айқындалады.

102. Егер Сақтандыру шартының талаптарында Сақтандырушы алғашқы сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырған болса, оның мерзімінен бұрын тоқтатылуы қарастырылған болса, онда Сақтанушы төлеген сақтандыру сыйлықақысы қайтарылмайды.

103. Сақтандыру шартының мерзімінен бұрын бұзылуы Сақтанушының кінәсінен оның талаптарын орындамауға байланысты болса, сақтандыру сыйлықақысы (оның бөлігі) қайтарылмайды.

104. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу Сақтандырушының кінәсінен оның талаптарын орындамауға байланысты болса, соңғысы Сақтанушыға өзі төлеген сақтандыру сыйлықақысын немесе сақтандыру жарналарын толық көлемде қайтаруға міндетті.

105. Сақтандыру шарты Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жалпы негіздерден басқа, Сақтанушы Сақтандыру шартын жасасу кезінде заңсыз пайда алу мақсатын ұстанса, оның ішінде оның сақтандыру жағдайы туындағаннан кейін жасаса Сақтандыру шарты жарамсыз болып танылады.

15. ҚОСАРЛАНҒАН САҚТАНДЫРУ

106. Қосарланған (көпше) сақтандыру – бір объектіні бірнеше Сақтандырушыда олардың әрқайсысымен жеке шарттар бойынша сақтандыру.

107. Мүлікті қосарланған сақтандыру кезінде әрбір Сақтандырушы Сақтанушының алдында онымен жасалған Шарттың шегінде жауаптылықта болады, алайда Сақтанушының мүлкіне тигізілген зиян үшін онымен барлық Сақтандырушылардан алынған сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы нақты залалдан аспауы тиіс.

16. ЕҢСЕРІЛМЕЙТІН КҮШ ЖАҒДАЯТТАРЫ

108. Егер тараптар еңсерілмейтін күш жағдайларына (форс-мажорға) байланысты, яғни тараптың Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерін орындау мүмкін болмайтын ерекше және болдырмайтын жағдайларға байланысты өз міндеттемелерін тиісті түрде орындау мүмкін еместігін дәлелдейтін болса, тараптар жауапкершіліктен босатылады.

109. Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді тараптардың біреуі толық немесе жартылай орындауы мүмкін болмаған жағдайда, оларды орындау мерзімі осындай жағдайлар болған уақытқа тең мерзімге кейінге қалдырылады.

110. Егер форс-мажорлық жағдаяттар үш айдан астам уақытқа созылса, онда тараптардың әрқайсысы Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерін одан әрі орындаудан бас тартуға құқылы. Бұл жағдайда тараптардың ешқайсысы екінші тараптан Сақтандыру шартының бұзылуынан келтірілген залалдың орнын толтыруды талап етуге құқылы емес.

P-RI-46	01 редакция	2019 жылғы 18 ақпаннан бастап қолданысқа енгізіледі.	18 18
---------	-------------	---	-------

111. Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді орындау мүмкін болмаған тарап міндеттемелерді орындауға кедергі келтіретін жағдайлардың туындауы немесе тоқтатылуы туралы екінші тарапқа жиырма күндәік мерзімде хабарлауға міндетті.

17. ДАУЛАРДЫ ШЕШУДІҢ ТӘРТІБІ

112. Сақтандыру субъектілерінің арасында Сақтандыру шартын орындау бойынша туындайтын барлық даулар егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешіледі.

18. ҚОСЫМША ШАРТТАР

113. Сақтандыру шартында Қазақстан Республикасының заңнамасына қарама-қайшы келмейтін өзге де шарттар көзделуі мүмкін.

114. Сақтандырушы осы Ереженің негізінде сақтандыру тәуекелдерінің түрлі жинақтарымен және Қазақстан Республикасының заңнамасына қарама-қайшы келмейтін өзге де сақтандыру шарттарымен сақтандыру бағдарламаларын әзірлеуге құқылы.

115. Сақтандыру шартының мазмұны осы Ережеге сәйкес келмеген жағдайда Сақтандыру шартының талаптары қолданылады.

116. Осы Ережемен реттелмеген бөлікте Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы қолданылады.